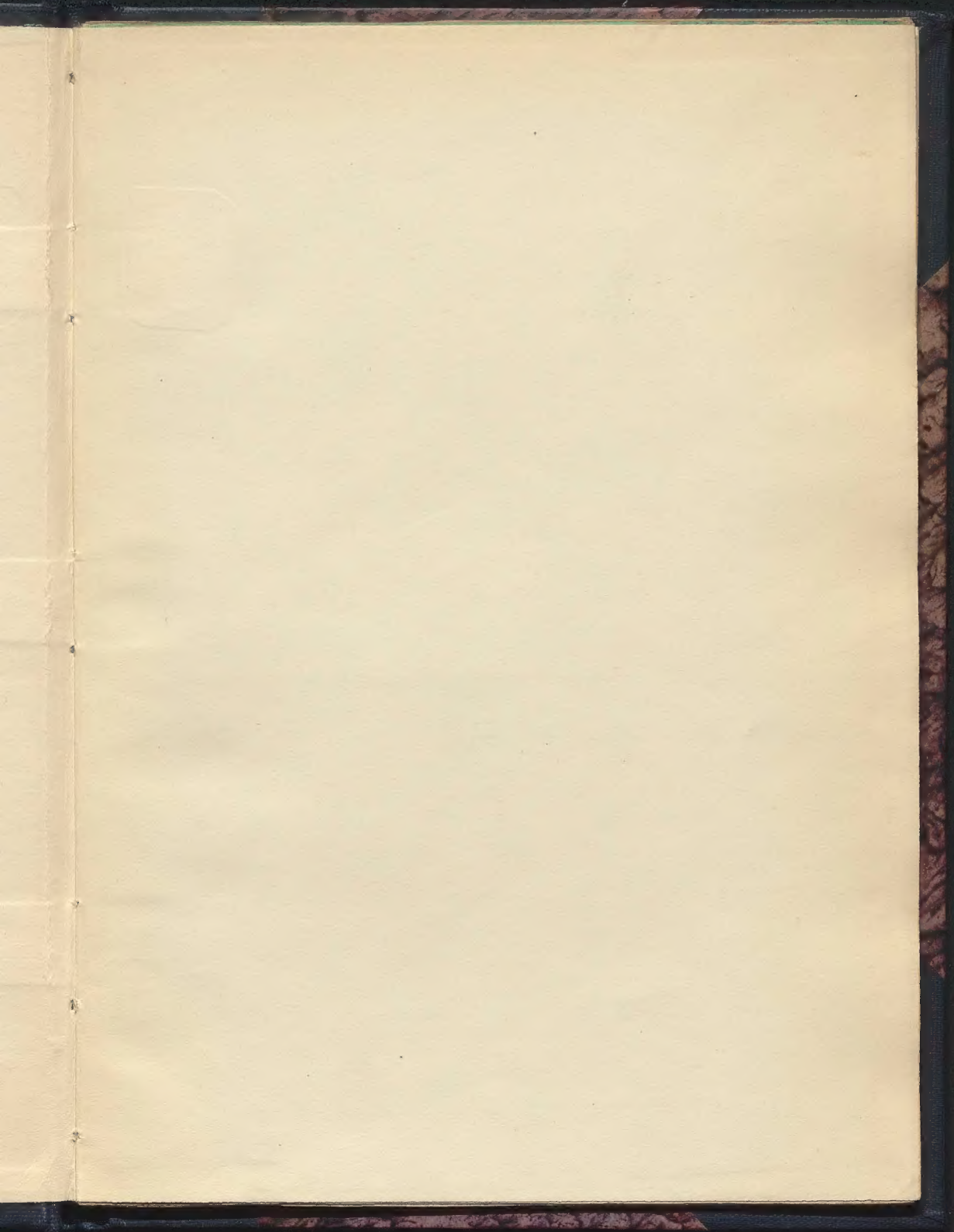
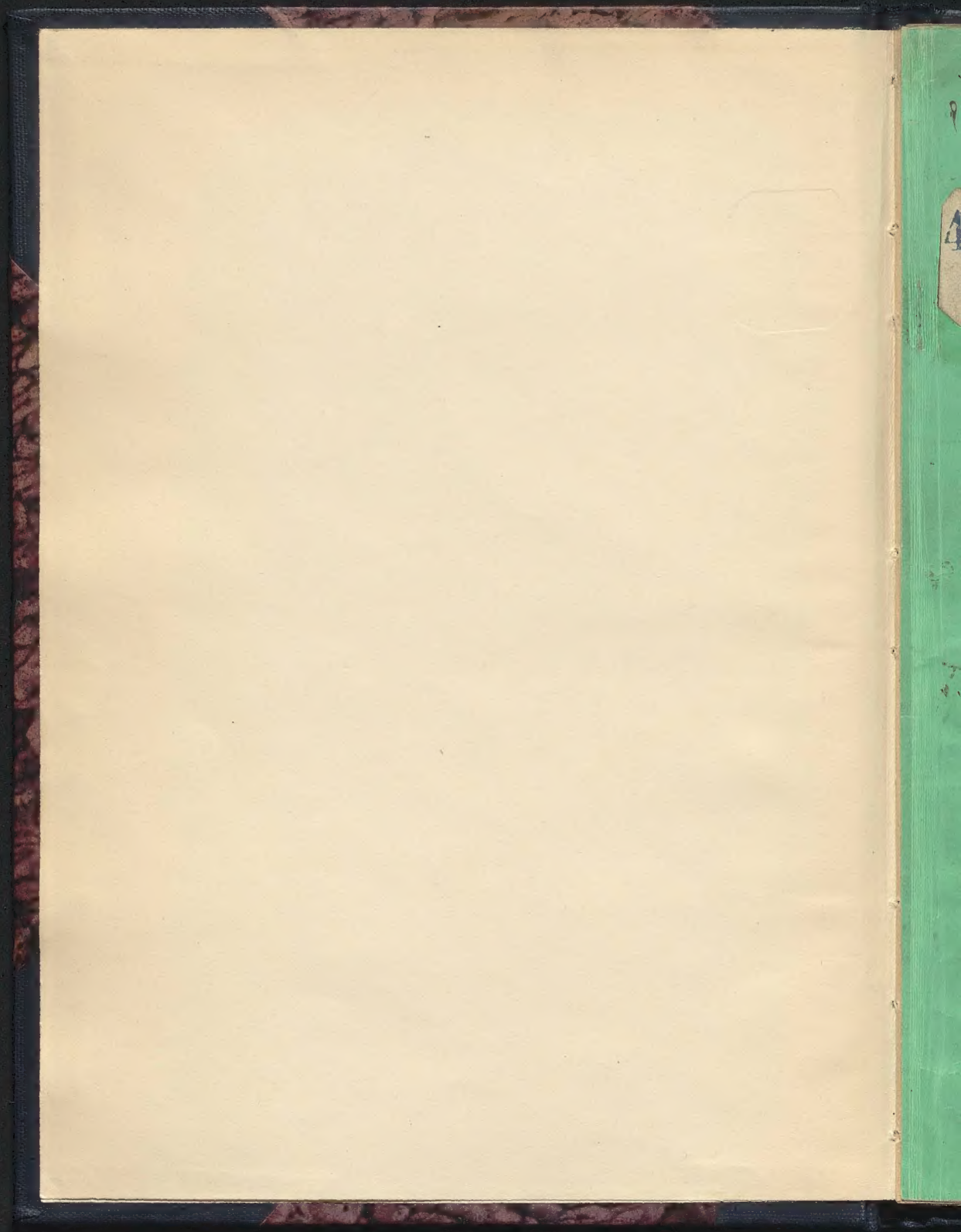

4202

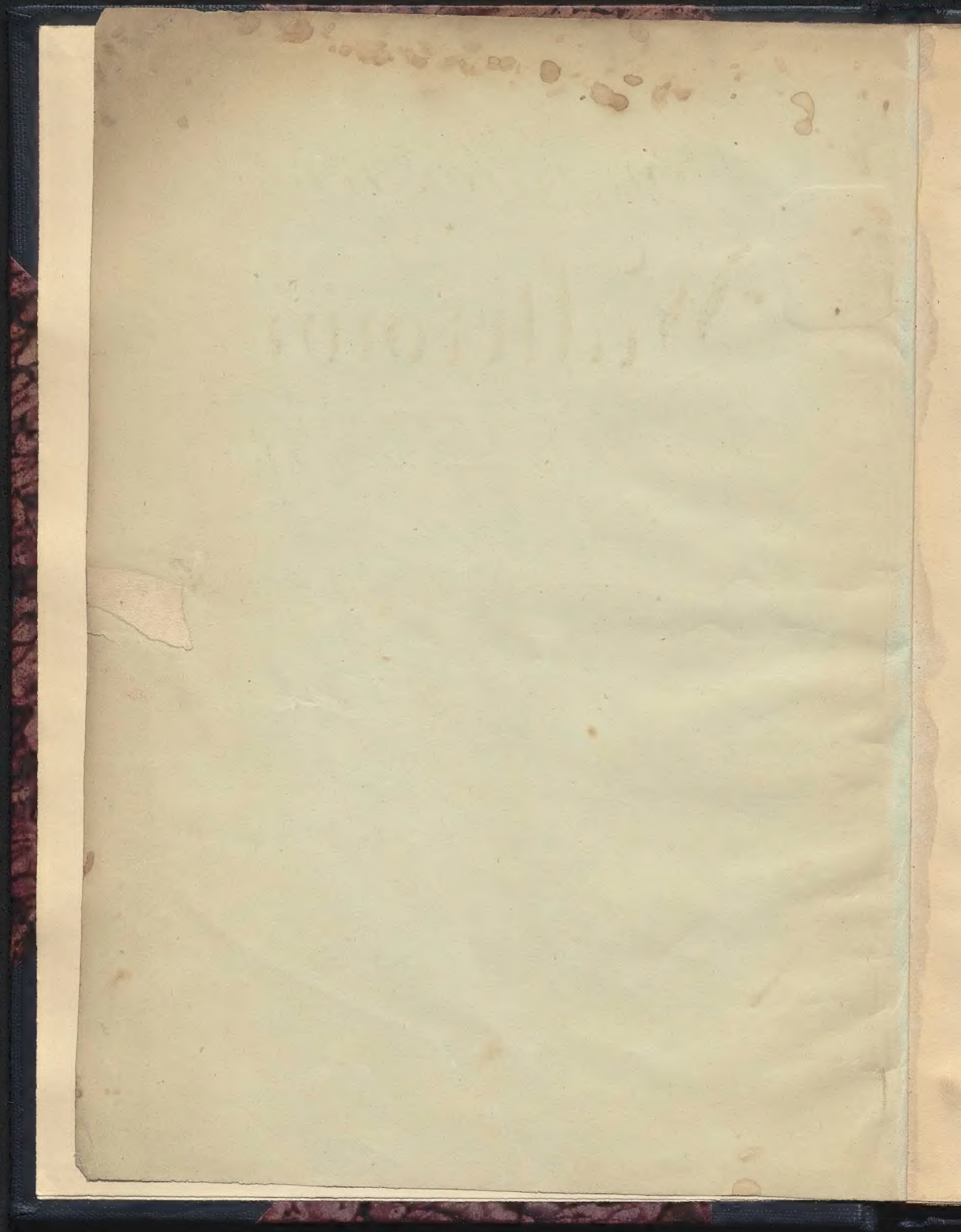
Opranione v r. 1935.

N. Inn. 4202.

4202

Wielmożnemu
Welterowi

Kupcy i Obywatelowi M. Krak.

Tam i Dobro dziejowi.!

w dowód

Pracunku i powołania

te matę, jwacę

składa

Autoryz.

THE NEW YORK

Public Library

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

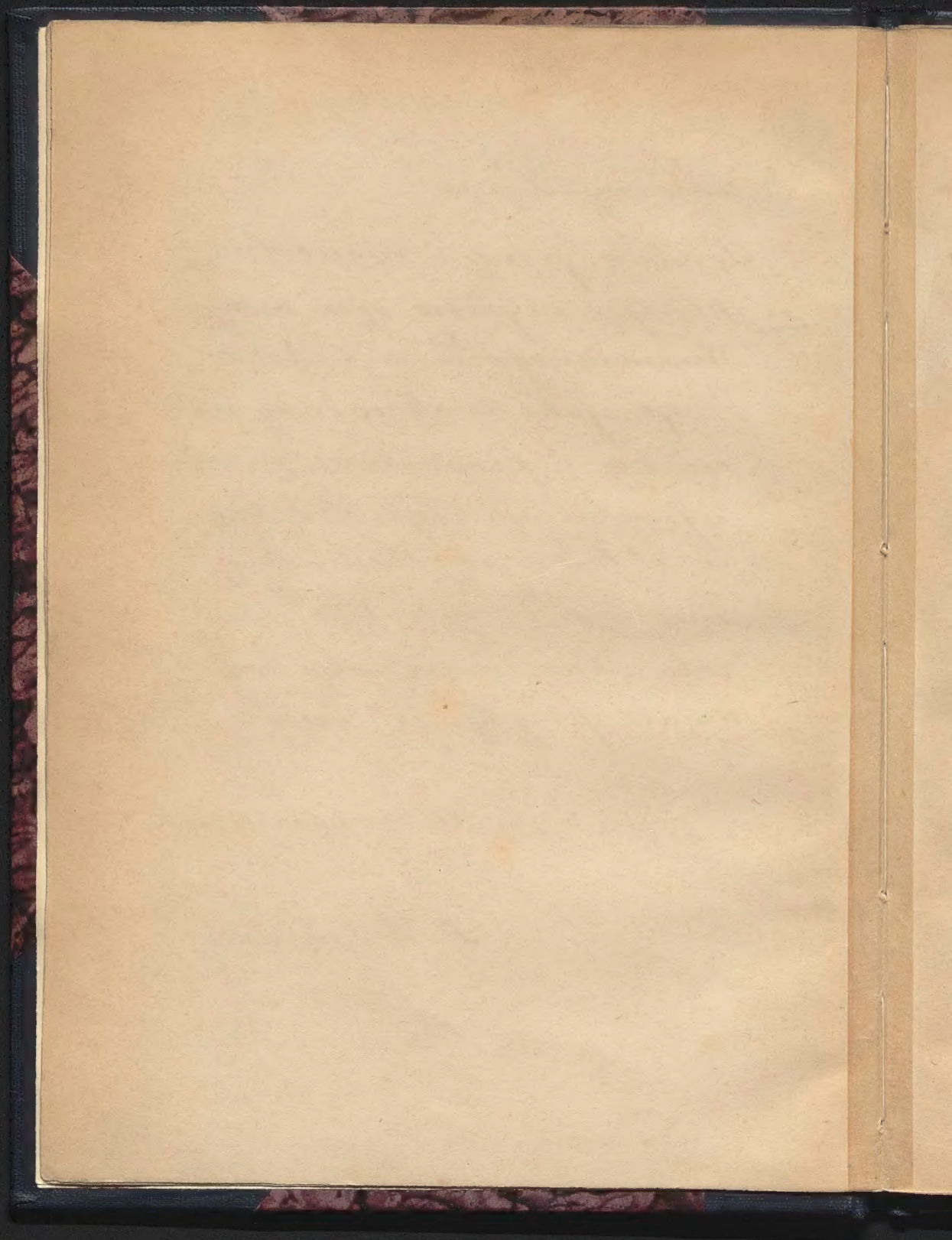
1215 Broadway, New York

2
Wielmożny Panie!

Tę małą pracę i nieudolną,
składając w godne ręce osoby
Wielmożnego Pana i Dobro-
dzieja, jako znak winny szacunku i poważania, mam
ufność i nadzieję, w dobro-
ci i łasce, że Wielmożny
Pan, nie odrzuci tego mo-
zotu, lecz zważywszy łas-
kawie przyjąć ją raczy.

Z Upraszaniem

J. Katinowski -

Rzecz

Rękodziejach w ogóle.

...to może na świecie człowieka,
Niktoby nie chciał się
pracy mógł po cie ciąć,
w kole...
chwil! Powód ten nabierając nie
tylko w swych własnych wy-
rażeniach każdego człowieka, lecz
nawet sięgając nam porówna-
niom Boga, które jest naj-
pierwsze, a które po urodze-
niu się naszym na świat, obja-
wia, że człowiek stworzony jest
do pracy; podpira to prawde,
jasno jeszcze mocniej przysto-
wie, o którym podobnie Kari-
den wie, a które może ufun-
dowane jest z prawa Boga

i przysposobieni

przepowiedni: nie stworzono
myśli do pracy, ptak do latania,
ryba do wody i t. podobne wzglę-
dnie odpowiadające prawu.

Z tego więc względu, mamy
przed oczami, raz raz pro odcierze-
niu rozumu, te czyste się w kole-
i różnicę przedstawiające się nam
zarobki ludzi. Jedne sposobem
miłym dla nas i te stają
za fundament, inne mniej
sne i niegustowne. Wszystkie
zarobki, tak miłe i lekkie jak
niegustowne, są ze sposobu, spo-
sób zaś jest rzekodnictwem lub han-
dlem. Mówić przeto można,
nie przez rzekodnictwo, lub han-
del zarabkujemy, a stworzono
jako ryjący wymaga wiele

potrzeb

czyli winien iść wai' się do spo-
sobu zarobkowania, czyli rękod-
ziela, lub handlu, jeżeli prze-
znaczenie, wskazało mu tę dro-
gę.

Zarobkowanie powstaje je-
szcze i stwarza się z innych
sposobów, na które tylko prze-
mysł zdobyć się może, czyli
inaczej przemysł jest użytecz-
niem wszelkich sposobów za-
robkowania, nie zaś z funda-
mentu z którego mówić o
rękodzielnictwie, jako o sposo-
bie, najczystszy zarobko-
wania czyli najnaturalniej-
szym, nalecam więc, krót-
ką uwagę na nie, a naj-

przód:

a najpierw:

- A. Że rękodzieła są przydatne,
nie ze wzzech miar i powodów.
- B. Rodzaj rękodzieł w ogóle.
- C. Krótki, ogólny opis rękodzieł.
- D. Uwaga dla rękodzielników.

A.

Że rękodzieła są potrzebne i
przydatne ze wzzech miar,
czyli z każdego względu, te-
mu każdemu z naszych przy-
jmuje - Rękodzieło - jako,
(dzieło ręki człowieka), jako
wypracowane ręką, podobną,
wszystkim, a nie jest dziełem
podobieństwa wszystkim, mu-
si też mieć wpływ na
wszystkie podobne czyli na

wszystkie ręce, a nie ręce ja-
ko podpora i własność czo-
wieka, dzieło więc ręki, mu-
si mieć wytyczną wszystkich
ludzi, a tem samem, jest
wzrostkiem ludziam przyte-
czne, potrzebne i z nimi po-
bratane.

Pobrzeż jeszcze ręko-dzie-
ła przedstawić może naj-
prostszay przykła*d*, prozow-
szay od najwyzninszejszego
i wspomnianego, ręko-dzieła,
do najniższego i prostego,
a wczymy, że tak jest nam
miły i potrzebny obraz: pię-
knie wypracowany, wyrób
sztoty, zegarek, książka pię-
knie oprawiona i t. podobne,

jak równie, suknia, zrobiona,
but, skóra wyprawiana i. t. p.

Gdyby jeszcze rego-dzieta
nie były potrzebne i użyte-
czne, nie starano by się o ich
wzbogacenie, nie nakładano by
wszelkich kosztów, i nie cry-
mionoby tyle wzrostów o dokta-
dne, Każdego w szczególności rego-
dzieta wydoskonalenie; lecz
przekonano się, jużto z wia-
dzenia historycznego, wspomnie-
nie o braku diet rego, dla
prywatku i potrzeby ludzkiej
i wzmano stopniowo, nie
porównanie tychże jako po-
ciotek i wygodę prywatny (Re-
kodzieta dla zaskonionego i
o.cekującego ludu.

Z tych więc względów, możemy
wnieść dokładnie i przyswadożyć
o potrzebie wszelkich rękodzieł,
i nie największe Dostatk, byty-
by rzecemi, gdyby rękodzieła
nie poruszały ich i dla wta-
ści ciela nie dodawały uciechy i
ukontentowania. -

B

Rękodzieła jako rozgalęzione
w różnych rodzajach, nazwach
stosownie do wyrobów, różne
też i działy wystawiają. Jedne
budują nasze oko i upiększają
miejsce pobytu swego i te są
w swoim gatunku, więcej lub
mniej w pływ mające na pierw-
wsze powody, a to bardziej
wymuszone, przyzodowane
lub

mniej świecące.

Dругie zaś stwórz do wtaszcze-
go ujęcia, codziennego nie mał,
podręczny, z ręk do ręk, le ręk
do innych ręk i tak toczą się do
swojego końca. Wszystkie zaś
w ogóle Rękodziela, mogą mieć
dwa gatunki i tak jedno dzie-
ło może być piękniejsze, o-
zdobniejsze i toż samo prostsze
i naturalne. Co się zaś tyczy
Rękodzieł, te są wyis-
sze i niższe. Wyisze czyli
wyrobki wyższej sztuki, a niższe
czyli prozaijsze, mnogie i
rozczajne.

C

Przystępuję do opisu rękodzieł
nie wyrażam się do szczegółu
i do wszystkich razem, ale opi-
suję je, wspomnę w ogólnos-
ci, ktadze uwagi, które do
wszystkich nie mał rękodzieł
postawić mogą.

Wspomniane słowa w po-
przedniej literze B nie jedne
i też same rękodzieła mo-
gą być wystawione lub na-
turalnie zrobione; postawę
i do litery C; Albowiem;
Teżli z zatorzenia podług wo-
li właściciela były dawnej
roboty, mamy same nam
lub zapowiadany przed-
miot,

wystawić suto, czyli tak na co
się rękaw pracownika zdobyć
może, natomiast rękodzieło
to nazywa się wystawne i
trzymać dla pracownika nie
zachwianą, prosta.

Podług Rękodzieła opiera
wspomnianych wyżej i
niższych są jeszcze nad-wyż-
sze czyli nazywane Artysto-
stwem; lecz również, artysta
małarski, rzeźbiarski i t. po-
dobne niczem innem nie
fundują, swojego świata, tyl-
ko rękami. - Więcej więcej
zasługują na podobne wy-
mienienia: Litografia, Intro-
ligatorstwo, Rękodzieła wyro-

toio złotych i srebrnych, Legamiostro-
sław i tym podobne (Kokodnieta),
które wyrabiają w masy delikates,
z materiałów wyższej ceny, a te
są niestannie, upiększenie zrobio-
ne, na podobną, prochiwatę, a tym
bardziej nazwę zastępują.

Przedsięwzięta jakakolwiek pra-
ca do wykonczenia, ma za fun-
dament zawsze poczętek, albo-
wiem, powinna ona dobrze w-
paść na uwagę, pracownikowi,
powinno wyciągnąć dobre zesta-
wienie, jakie to ma być, ja-
kiej wielkości, jakiego gustu i
jakich ozdób, według tego dopie-
ro następnego projektu wytworzyć
i do stosowności traktowany,
wszelkie zatem wycięcia, lub też
wytniki, powinny być regularne

nie

i przystosowanie:

Tym sposobem mające ukoić
człowieka przygłuszenie i zagłuszenie, przy-
stępujemy do spajania, lub innej
pracy stosownie do Ręko-Dzieta.
Ukończenie zaś w wszelkich
rodzajach ręko-Dzieta, powinno
równie wyssać uwagę pra-
cownika, bo na tem zależy na-
leży pochwała lub nagana tw-
dów przez ciąg poprzedniej pracy.

Wskazane w kilku słowach
uwagi przystosować się mogą
do ręko-Dzieta mniej wysokich
a wyższych, jak naprzy-
kład Ręko-Dzielników Sukien,
Obowią, wyrobów krawczyńskich
i. t. d. -

W główne formy dla praco-

wników

szegary wielkie, statowe. Tutroki.
galerieo dytlo sz na owie
marine galerie: Galanteria cy
li wyroby pigtkie i na Opie-
we, księżek. — Litografia i Dru-
karstwo, mają wśpólnie, dwa
rodzaje. Litografia: rytowa-
nie na kamieniu i wyście
wyrzutowania na papierze.

Drukarstwo, na szecerstwo czyli
wybor i ukłed pisma i na
Preserstwo pod prasą materialnej
praserstwo: czyli wyście na pa-
pier. — Rzeźbiarstwo na szekła
czyli Szklarstwo na gabryli
czyli w prawanie szkieł i na
state domowe, czyli wyrobów
pigtknych ze szekła jakimi są

różne: sukliwa, stolowa, do wżyt
ku swyozajnego i wyrobki z to-
goi masy, dla ozdób i zabaw.
ki sturges. — Podzieta wyrobów
ukawniczych, na fabrykach, czy-
li ukawiczki i lekkie wyrobki
i na cięższe, główniejone. Pod-
zieta wyrobów sukien na
męskie czyli wyroby dla mę-
czyzn i na damskie czyli wyro-
by dla kobiet — Podzieta co do
obowiaz na męskie i żeńskie i
tak inne Artystyczne lub rzęd-
dzieta mają, każde swe osobne
gatuunki, które tak wspomnienia
jako i w pracy są odmienne. —

Tysiąc rzędzieta, jakie ist-
nieją na ziemi, są dla wżytka
ludzi, i tak jedni dla drugich
sta.

Ładzi z kłótnictwem, jak się
to da pokusić, dlatego był
to, żeby mieć utrzymanie, nie-
by być jakoś na świecie, bez
uwagi i ustanowienia, czyli
ja prawdziwie znam tę sata-
nę, czyli się nie powstydzę
w wywołaniu tej na sąd pu-
bliczny świata, które mają,
a nie czyją inną ręką było
wypracowane. Taka rozlu-
tłość jest podobnie myślo-
wego jest grubą omysłem i
przynosi wstyd najgorszy.

- a. Samemu sobie
 - b. Podobnie pracującym
 - c. Miastu swojemu
 - d. Krajowi.
- a. Samemu sobie szkodni

nie)

nie tylko na Imieniu, lecz na
utracie nadziei z ufnością. Bo ktoś
uważa się do nie wydałszy się do
ręki swoich, gdy nie ma
opinia, że ten jest ino jest
pastorem, i nie warto mu
wierzyć.

6. Także przedtem pisałem
o tym i swym przekonaniu, że
ktoś uważa z jednego pastora
przełożenie, myśli, że i u
go lewa, i zdrowie, i
tę satysfakcję, nie może się
dzielić z innymi.

7. Ten miasto swego jest
straszonym i gwałtem nie
jako swego opłakania, jest, że
właściwie przekonany z jednego
prawie i do siebie, nie w tym
nieście.

